

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม

หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง ฉบับปี พ.ศ. 2568

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

LSI 704	นวัตกรรมสังคมเพื่อความยั่งยืน (Social Innovation for Sustainability)	3 (3-0-6)
วิชาบังคับร่วม	-	
วิชาบังคับก่อน	-	
ภาคการศึกษา	1/2568	
กลุ่ม	01	
ประเภทของ วิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง ผศ.ดร.ชนัญนันท์ ม่วงวิเชียร	☒ อาจารย์ประจำ
อาจารย์ผู้สอน	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง ผศ.ดร.ชนัญนันท์ ม่วงวิเชียร	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน		☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	18 สิงหาคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หลัก และปรัชญาของนวัตกรรมสังคม
- 2) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิด การสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมสังคม
- 3) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของนวัตกรรมสังคมที่มีต่อการพัฒนาความยั่งยืน
- 4) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และการเชื่อมโยงหลัก และทฤษฎีกับการจัดการปัญหา

2. คำอธิบายรายวิชา

หลักการและแนวคิดของนวัตกรรมสังคมที่มุ่งเน้นความยั่งยืน การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและการพัฒนาวิธีการแก้ไขที่สร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและวิทยาการข้ามสาขาในการแก้ไขปัญหา การสร้างและประเมินผลกระทบเชิงบวกของนวัตกรรมต่อชุมชนและสังคม การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การวิเคราะห์และปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีการเพิ่มคุณค่าให้กับสังคมผ่านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม

Principles, concepts and meaning of social innovation with a focus on sustainability, analyze of social issues and the development of creative and sustainable solutions, apply technology and interdisciplinary approaches to address social challenges, create and assess the positive impact of innovations on communities and society, and foster collaboration between government, private sector, and civil society, analysis and practical application of methods to enhance societal value through modern technology and innovation

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี3..... ชั่วโมง/สัปดาห์

e-mail: soonorn.k@rsu.ac.th

chanatnan.m@rsu.ac.th

- ☐ Facebook
- ☐ Line :
- ☐ อื่น ระบุ.....

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

(สำหรับหลักสูตรที่ใช้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 เท่านั้น)

4.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 4 ด้านคือ 1) ความรู้ 2) ทักษะ 3) จริยธรรม และ 4) ลักษณะส่วนบุคคล ดังนี้

PLO 1 วิเคราะห์ปัญหา สร้างความรู้ใหม่ด้านภาวะผู้นำและนวัตกรรมสังคม ต่อยอดเชื่อมโยงความรู้ โดยใช้การวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ในศาสตร์สหวิทยาการ

SUB PLO 1.1 สามารถวิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญที่แสดงถึงผลประโยชน์ของชาติ ภัยที่คุกคาม และแนวทางการปรับปรุงพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาโดยใช้นวัตกรรมสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

SUB PLO 1.2 มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึกในภาวะผู้นำและนวัตกรรมสังคม สามารถบูรณาการและประเมินผลแนวคิดต่าง ๆ เพื่อต่อยอดและสร้างความรู้ใหม่ได้ โดยการทบทวนวรรณกรรมและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ

PLO 2 มีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติใหม่ๆได้ด้วยตนเอง

SUB PLO 2.1 สามารถใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อแก้ปัญหาเชิงวิจัยและการปฏิบัติ

SUB PLO 2.2 สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะด้านการเป็นผู้นำและนักนวัตกรรมสังคมเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัยในบริบทที่หลากหลาย

PLO 3 มีการแสดงออกที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน มีระเบียบวินัย มีความเคารพในการอ้างอิงผลงานวิชาการของผู้อื่น มีจรรยาบรรณในการเป็นผู้นำและนักนวัตกรรมสังคม

SUB PLO 3.1 ปฏิบัติตามหลักการทางจริยธรรมและแสดงความซื่อสัตย์สุจริตในการทำวิจัยและพัฒนาวัตกรรม โดยเคารพและอ้างอิงผลงานวิชาการของผู้อื่นอย่างถูกต้อง

PLO 4 มีบุคลิกภาพของผู้นำ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ยึดมั่นในอุดมการณ์การเป็นผู้นำในสังคมประชาธิปไตย เพื่อเป็นผู้บริหารการเปลี่ยนแปลงสังคม

SUB PLO 4.1 มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นในจริยธรรมและหลักการทางวิชาการ มีการทำงานเป็นทีมและรับผิดชอบต่อสังคม

4.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (Course Learning Outcomes : CLOs)

CLO1 อธิบายหลักการ แนวคิด และความแตกต่างระหว่างวิธีวิทยาของนวัตกรรมสังคมกับแนวคิดอื่น (PLO1, Sub-PLO 1.2)

CLO2 การเลือกประเด็นทางสังคมไปสร้างองค์ประกอบสำคัญของการคิด และวางแผนปฏิบัติการ (PLO1, Sub-PLO 1.1, 1.2 / PLO2, Sub-PLO 2.1)

CLO3 ออกแบบความคิด และการคิดเชิงวิพากษ์ (PLO1, Sub-PLO 1.2 / PLO2, Sub-PLO 2.2)

CLO4 การคิด การออกแบบนวัตกรรมสังคมตามกระบวนการของ Social Innovation Spiral PLO1, Sub-(PLO 1.2 / PLO2, Sub-PLO 2.1)

CLO5 ปฏิบัติงานวิจัยอย่างมีคุณธรรมและเคารพสิทธิผู้ให้ข้อมูล (PLO1, Sub-PLO 1.2 / PLO2, Sub-PLO 2.2 / PLO4, Sub-PLO 4.1)

CLO6 อ้างอิงผลงานผู้อื่นอย่างถูกต้องและซื่อสัตย์ (PLO3, Sub-PLO 3.1 / PLO4, Sub-PLO 4.1)

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. ความรู้

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1	CLO1: อธิบายหลักการ แนวคิด และความแตกต่างของวิธีวิทยาของนวัตกรรมสังคมและแนวคิด	● บรรยายเชิงโต้ตอบ / การอ่านบทความวิชาการ	● สอบย่อย / การเขียนสรุปแนวคิด

	อื่น		
2	CLO2: การเลือกประเด็นทางสังคมไปสร้างองค์ประกอบสำคัญของการคิด และวางแผนปฏิบัติการ	● การอภิปรายกรณีศึกษา / การเรียนรู้แบบกลุ่ม	● รายงานกรณีศึกษา / การนำเสนอในชั้นเรียน

2. ทักษะ

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3	CLO3: ออกแบบความคิด และการคิดเชิงวิพากษ์	● Workshop / ฝึกปฏิบัติการออกแบบ	● การบ้าน/โครงร่าง / การตรวจเครื่องมือ
4	CLO4: การคิด การออกแบบนวัตกรรมสังคมตามกระบวนการของ Social Innovation Spiral	● การสอนปฏิบัติ / การวิเคราะห์ข้อมูลจริง	● วิเคราะห์ข้อมูล / รายงานผลวิเคราะห์

3. จริยธรรม

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5	CLO5: ปฏิบัติงานวิจัยอย่างมีคุณธรรมและเคารพสิทธิผู้ให้ข้อมูล	● การบรรยายกรณีศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรม / การสะท้อนคิด	● การประเมินเจตคติ / แบบทดสอบจริยธรรมวิจัย
6	CLO6: อ้างอิงผลงานผู้อื่นอย่างถูกต้องและซื่อสัตย์	● การสอนอ้างอิงตามมาตรฐาน APA / การให้ฝึกเขียนบทความ	● การตรวจรายงาน / ตรวจการอ้างอิงและ Plagiarism

4. ลักษณะบุคคล

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
7	ทำงานร่วมกับผู้อื่น แบ่งหน้าที่ และรับผิดชอบงานกลุ่ม	● กิจกรรมกลุ่ม / การทำงานเป็นทีม	● การประเมินผลงานกลุ่ม / Peer

			evaluation
--	--	--	------------

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

Week	Topic		Hours	Instructor(s)
1	คำ ความหมาย หลักและแนวคิดของนวัตกรรมสังคม		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
2	วิวัฒนาการ ความเกี่ยวข้องกับแนวคิดอื่น และการจัดการความยั่งยืน การคิด การสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคม		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
3	นวัตกรรมสังคม ในมิติของการประกอบการเพื่อสังคม เทคโนโลยี และการจัดการองค์กรกับนวัตกรรมสังคมในมิติของการสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการทางสังคม		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
4	นวัตกรรมสังคม ในมิติของการพัฒนาเมือง แลพื้นที่ทางสังคม		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
5	การประมวลกลุ่ม แนวคิด และลักษณะทางทฤษฎีของการปฏิบัติการทางสังคม		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
6	Wrap up and 1 st Seminar	Workshop	3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
7	กรณีศึกษาการขับเคลื่อนนวัตกรรมสังคมไปสู่การทำงานเชิงนโยบาย		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
8	กรณีศึกษานวัตกรรมสังคมโดยองค์กรภาคประชาชน		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
9	กรณีศึกษานวัตกรรมสังคมโดยองค์กรภาคประชาสังคม		3	คุณสารี อ่องสมหวัง (วิทยากรภายนอก)
10	กรณีศึกษานวัตกรรมสังคมโดยการขับเคลื่อนของภาครัฐ		3	รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล (วิทยากรภายนอก)
11	Wrap up and 2nd Seminar	Workshop	3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
12	นวัตกรรมสังคมกับการพัฒนา		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง

Week	Topic		Hours	Instructor(s)
	อย่างยั่งยืน – คลื่นหลักของศตวรรษที่ 21			
13	การจัดการความยั่งยืน มาตรการแนวปฏิบัติ และสถานการณ์ความก้าวหน้าของไทย		3	ดร.พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (วิทยากรภายนอก)
14	การบริหารการเปลี่ยนผ่านยุคสมัย		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
15	การนำเสนอผลงานของนักศึกษา – งานกลุ่ม		3	ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง
รวม			45	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
CLO 5,7	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วมอภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	20%
CLO 1-4	การร่วมกิจกรรมสัมมนาและงานกลุ่ม	9,10	30%
CLO 3	รายงานส่วนบุคคล	13 -15	50%

3. ความสอดคล้อง Course Learning Outcome (CLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้

(สำหรับหลักสูตรที่ใช้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 เท่านั้น)

CLOs / PLOs	PLO1 วิเคราะห์ปัญหา + สร้างความรู้ใหม่	PLO2 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์	PLO3 จริยธรรมและความซื่อสัตย์	PLO4 บุคลิกภาพผู้นำ + รับผิดชอบต่อสังคม
CLO1 อธิบายหลักการ แนวคิด และความแตกต่างของวิธีวิทยาวิจัย	✓			
CLO2 วิเคราะห์และเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม	✓	✓		
CLO3 ออกแบบและพัฒนาโครงร่างวิจัย/เครื่องมือวิจัย	✓	✓		
CLO4 ประมวล วิเคราะห์ และตีความ	✓	✓		

CLOs / PLOs	PLO1 วิเคราะห์ปัญหา + สร้างความรู้ใหม่	PLO2 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์	PLO3 จริยธรรมและความซื่อสัตย์	PLO4 บุคลิกภาพผู้นำ + รับผิดชอบต่อสังคม
ข้อมูลเชิงสถิติและคุณภาพ				
CLO5 สังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อสร้างข้อเสนอใหม่ทางสังคมศาสตร์	✓	✓		✓
CLO6 ปฏิบัติงานวิจัยอย่างมีคุณธรรมและความรับผิดชอบ			✓	✓

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

สุนทร คุณชัยมั่ง (2567). ทฤษฎีและการปฏิบัติการของนวัตกรรมสังคม. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต

Choi, N. & Majumdar, S. (2015). Social Innovation: Towards a Conceptualisation. In Majumdar, S. (eds). Technology and Innovation for Social Change. New Delhi, Springer

Nicholls, A. & Murdock, A. (2012). Social Innovation, Blurring Boundaries to Reconfigure Markets. U.K. Palgrave Macmillan

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

Moulaert, F., MacCallum, D., Mehmood, M. & Hamdouch, A. (eds) The International Handbook on Social Innovation, Collective Action, Social Learning and Transdisciplinary Research. USA. Massachusetts. Edward Elgar Publishing

Mulgan, G. (2019). Social Innovation, How Societies Find the Power to Change. U.K. Bristol, Policy Press, University of Bristol

La Caixa Foundation and UNDP. (n.d.) Open Innovation Platforms for Sustainable Development. [work-4-progress-open-innovation-platforms-sustainable-development.pdf](#)

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

สุนทร คุณชัยมั่ง (2568). นวัตกรรมและการประกอบการเพื่อสังคม. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต

สุนทร คุณชัยมั่ง (2568). กรณศึกษาและบทเรียนของนวัตกรรมสังคม. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลกระบวนการวิชาโดยนักศึกษา

- ☐ การประเมินประสิทธิภาพการสอนโดยนักศึกษา
- ☐ แบบประเมินกระบวนการวิชา
- ☒ การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

- ☐ การสะท้อนคิด จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ☐ ข้อเสนอแนะผ่านช่องทางออนไลน์ ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

2. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนรู้

- ☐ แบบประเมินผู้สอน
- ☒ สะท้อนโดยนักศึกษา
- ☐ ผลการสอบ
- ☐ การทวนสอบผลประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
- ☐ การประเมินโดยคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการ
- ☐ การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

3. กลไกการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

- ☒ สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- ☒ การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. กระบวนการทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนวิชาของนักศึกษา

- ☐ มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบรายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
- ☐ การทวนสอบการให้คะแนนการตรวจผลงานของนักศึกษาโดยกรรมการประจำภาควิชาและคณะ
- ☒ การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนวิชา

- ☒ ปรับปรุงกระบวนวิชาในแต่ละปี ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบตามข้อ 4
- ☐ ปรับปรุงกระบวนวิชาในแต่ละปี ตามผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษา
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)